

post@nkrf.no

Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Kusek IKS	KUSEK00800		17.02.2023

ANBEFALINGER FOR GOD SKIKK OG PRAKSIS I KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATENE - MØTEBOK

Kusek IKS avgir med dette høringssvar til FKT/NKRF vedrørende høringssvar - ANBEFALINGER FOR GOD SKIKK OG PRAKSIS I KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATENE - MØTEBOK

I forslag til anbefalinger om møteboks bes det om tilbakemelding/synspunkter på om godkjenning av innkalling og saksliste bør være en egen sak – og hvordan vi praktiserer dette i dag:

Hvordan vi praktiserer dette i dag:

Vanlig praksis hos oss er at innkalling og saksliste godkjennes ved åpning av møte, og føres ikke som en egen sak på sakslisten.

Synspunkter på om godkjenning av innkalling og saksliste bør være en egen sak:

Mest sannsynlig bør/kan det ha vært en egen sak, det viktigste er at det fremkommer av møtebok at innkalling og saksliste er behandlet.

Øvrige tilbakemeldinger/synspunkter knyttet opp mot enkelte punkter i anbefalingen:

Kommentarer til punkt 1. Innledning

I punkt 1 sies det blant annet at «Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021». Bør det også fremgå at arbeidet med denne anbefalingen er vedtatt av styret i FKT?

Kommentarer til punkt 1.1 Definisjoner

I punkt 1.1 sies det at graderingen «Må eller skal gir uttrykk for lovens minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar». I høringssvar på Teams 17. februar 2023 ble det stilt spørsmål om

høringsutkastet sine anbefalinger har enkelte anbefalinger formulert som «må» eller «skal» uten at dette kan sies å gi uttrykk for lovens minimumskrav. Et eksempel som vi har funnet er anbefalingen i punkt 2.1, som sier at «Protokollens fremside **skal** inneholde» visse opplysninger (se mer om dette nedenfor). Høringsutkastet bør gjennomgås med henblikk på å rette opp i dette, slik at anbefalinger som benytter «må» eller «skal» ikke på uriktig grunnlag gir uttrykk for hva som tilsynelatende er lovens minimumskrav.

I de tilfeller der det finnes rettsgrunnlag for at anbefalinger gir uttrykk for lovens minimumskrav (skal/må) bør de/den relevante bestemmelse(r) i lov, som de konkrete anbefalingene bygger på, bli henvist til i fotnoter eller på annen måte i anbefalingsdokumentet.

Kommentarer til punkt 1.2. Formål

I punkt 2.1 er det foreslått at «Formålet er å gi anbefalinger om hvordan **sekretær** for kontrollutvalget skal føre protokoll fra kontrollutvalgsmøter». Ordet «sekretær» bør erstattes med ordet «sekretariat». Dette vil samsvare med ordlyden i henholdsvis kommuneloven § 23-7, forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 7, samt ordlyden ellers i høringsutkastet.

Kommentarer til punkt 2.1. Protokollens fremside

I punkt 2.1 – anbefaling nr. 1 - er det foreslått en del opplysninger (tema/punkter) som **skal** framgå av protokollens **fremside**.

I kommuneloven § 11-4 (møtebok) framgår det at «Møteboken skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtet, hvem som møtte, og hvem som var fraværende, hvilke saker som ble behandlet, hvilke vedtak som ble truffet, samt avstemningsresultat. Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken. Det samme gjelder for vedtak om at et medlem av organet er inhabilt eller får fritak av personlige grunner.

I og med at det i høringsutkastet er lagt til grunn at «Må eller skal gir uttrykk for lovens minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse», mener vi at det blir feil å gradere denne anbefalingen fullt og helt som en **skal**-anbefaling. Dette fordi kommuneloven ikke stiller krav til at de opplistede opplysninger **skal** framgå av protokollen (møtebokens) fremside. Videre stiller ikke kommuneloven krav til at alle de opplysninger som er nevnt i høringsutkastet skal framgå av protokollen (møteboken), i det hele tatt. Vi foreslår derfor at det i anbefalingen skilles mellom på den ene siden de opplysninger som «skal» fremgår av protokollen (lovens minimumskrav), og de opplysninger som «bør» eller alternativt «kan» fremgå av protokollen.

For øvrig anser vi at det kan by på problemer å få alle disse temaene/punktene på protokollens fremside ut fra både ulike saksbehandler systemer og møtemoduler. Vi foreslår derfor at disse opplysningene skal/bør framgå innledningsvis i protokollen.

I punkt 2.1 - kulepunkt fire - er det videre foreslått at merknader til saksbehandlingen (de fem underkulepunktene) «skal» fremgå av protokollens fremside. Vi praktiserer ikke dette, men tar inn slike merknader til saksbehandlingen under hver enkelt sak i protokollen. Dette har fungert fint, og vi har ikke mottatt innvendinger mot dette fra kontrollutvalgene eller andre. Vi foreslår at en anbefaling om dette uttrykkes gjennom en kan-anbefaling – alternativt en bør-anbefaling.

I punkt 2.1 - kulepunkt fem - er det foreslått at «Orienteringssaker/referatsaker bør være en fast sak i møtet», samt at «Eventuelt kan være egen sak i møtet». Her vil vi nevne at det ikke er sekretariatet som bestemmer sakslisten til møter i kontrollutvalg, men leder i utvalget og utvalget selv på visse vilkår, jf.

kommuneloven § 11-3. Vi stiller derfor spørsmål ved riktigheten av at anbefalinger rettet mot sekretariat har et innhold som gjelder noe som er utenfor sekretariatets formelle rådgivning. Vi er imidlertid enig i at det skal framgå av protokollen dersom kontrollutvalget i et møte har behandlet henholdsvis orienteringssaker og/eller referatsaker. Vi viser i den sammenheng til kommuneloven § 11-4 bokstav c., der det framgår at møteboken skal inneholde opplysninger om hvilke saker som ble behandlet.

Kommentarer til punkt 2.2.1.Forslag til vedtak

Vi er enig i anbefaling nr. 2 om at «Sekretariatets forslag til vedtak i saken bør stå i protokollen».

Kommentarer til punkt 2.2.2 Behandling

Vi er enig i anbefaling nr. 3 som sier at «Saksopplysningene under behandling bør være kortfattet».

Vi er enig i anbefaling nr. 4 som sier at «I de sakene det blir gitt en orientering bør sekretariatet skrive hvem som orienterte i saken og hva det ble orientert om».

Vi er ikke fullt ut enig i anbefaling nr. 5 som sier at «Kontrollutvalgsmedlemmer og revisor har rett til å få sine synspunkt protokollert i møtet». For det første framgår det ikke av ordlyden om dette er en skal-anbefaling, bør-anbefaling eller en kan-anbefaling, noe som gjør at den ikke lar seg sortere inn i det graderingssystem for anbefalingene som defineres i høringsutkastets punkt 1.1 (Definisjoner). Måten denne befalingen er formulert på gjør at vi leser den som en type skal-anbefaling («har rett til»), og dette er vi å så fall uenig i at skal være graderingen på anbefalingen, så lenge formuleringen kan synes å ikke representere minimumskrav i lov, noe den ikke gjør.

Vi er uenig i formuleringen i anbefaling nr. 5 der det framgår at «...revisor har rett til å få sine synspunkter protokollert i møtet». Slik denne anbefalingen er formulert kan dette tolkes som at også andre revisorer enn oppdragsansvarlig revisor eller dens stedfortreder skal ha slik rett til å få sine synspunkter protokollert, noe som etter vår vurdering vil åpne for en rett til protokollering som strekker seg lengre enn det som framgår av kommuneloven 24-3 første ledd første og andre punktum. Vi tolker kommuneloven § 24-3 første ledd første og andre punktum slik at revisors rett til å få uttalelsene sine protokollert er avgrenset til «oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder». Vår mening er derfor at anbefalingen ikke bør gi revisor større rett til protokollering enn det lovgiver har gjort i henhold til kommuneloven 24-3 første ledd. Dersom denne anbefalingen er ment å gjelde en bredere krets av revisorer enn «oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder», så bør dette ikke bli inntatt som en anbefaling, alternativt tas inn som en kan-anbefaling eller en bør-anbefaling.

Vi stiller spørsmål ved hva som menes i anbefaling nr. 5 når det sies at «Kontrollutvalgsmedlemmer [...] har rett til å få sine synspunkt protokollert i møtet», spesielt om dette er ment å omfatte noe mer enn utvalgsmedlemmenes forslagsrett.

Vi registrerer at forslag til anbefaling nr. 5 er ment å gi kontrollutvalgsmedlemmer og revisor rett til å få sine synspunkter protokollert i møtet. I den sammenheng stiller vi spørsmål om det i arbeidet med forslag til anbefaling er drøftet om en slik rett også i anbefalingsform bør gjelde for kontrollutvalg sitt sekretariat. Dersom svaret på dette er benektende vil det være interessant å vite begrunnelsen for dette.

Vi har ikke kommentarer til anbefalingene nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12.

Vi har heller ikke noen kommentarer til anbefaling nr. 13, som etter sitt innhold er i tråd med lovens minimumskrav, jf. kommuneloven § 11-4 første ledd bokstav e. Se også tolkningsuttalelse fra departementet datert 14. januar 2020,¹ samt Prop. 46 L (2017–2018) Ny kommunelov, på side 157

"Det er særlig viktig at avstemningsresultatet kommer fram. Både utfallet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilke forslag til vedtak skal framgå av møteboken. Det er viktig for ettertiden og innbyggernes mulighet for å holde de folkevalgte ansvarlige for sine voteringer at møteboken viser hva de ulike partier har stemt."

Kommentarer til punkt 2.2.3 Vedtak

Vi har ikke noen kommentarer til anbefaling nr. 14, som etter sitt innhold er i tråd med lovens minimumskrav, jf. kommuneloven § 11-4 første ledd bokstav d.

Anbefaling nr. 14 som sier at «Vedtaket bør være så presist som mulig og kunne leses selvstendig», er ikke direkte regulert i kommuneloven, men anses å være i tråd med god forvaltningsskikk. Vi vil imidlertid nevne at det ikke kan stilles samme krav til presisjon for et vedtak som er et resultat av forslag fra folkevalgte, som det kan stilles til vedtak utformet av faginstanser i forvaltningen. Vi vil også minne om at denne anbefalingen er ment å være rettet til kontrollutvalgenes sekretariater, som på sin side ikke har rådighet over hvilke forslag som fremmes av medlemmer i kontrollutvalg, og tilslutt blir vedtatt i møter i kontrollutvalg.

På den annen side kan selvfølgelig sekretariatene veilede kontrollutvalgene til å gjøre vedtak som er så presis som mulig, men resultatet av dette er til syvende og sist være utenfor sekretariatenes rådighet. Anbefaling nr. 14 bør derfor splittes opp i to punkter der det ene punktet anbefaler at sekretariatets forslag til vedtak bør være så presist som mulig og kunne leses selvstendig, mens et annet punkt anbefaler sekretariat til å veilede kontrollutvalg slik at deres vedtak blir så presist som mulig og kan leses selvstendig.

Kommentarer til punkt 2.3. Godkjenning av protokoll

Vi er ikke enig i anbefaling nr. 16 som sier at «Sekretariatet bør sette opp godkjenning av møteprotokoll som siste sak i møtet, slik at utvalget kan godkjenne protokollen i møtet».

Vi har fra tidligere gjort erfaring med en slik praksis, og opplevde at protokollene ble til under knapphet på tid, noe som samlet sett gjorde at vi ikke kunne stå inne for kvaliteten på innholdet i de godkjente protokollene. Det samme gjelder den knapphet på tid som kontrollutvalgene opplevde når dem skulle godkjenne protokollen i samme møtet. Videre byr en slik praksis på en rekke praktiske utfordringer, blant annet med hensyn til avklaring av faktiske og rettslige sider ved innholdet i protokollene.

Vi har i dag en praksis der protokollen godkjennes av de møtende medlemmer per epost i ettertid av møtet (anbefaling nr. 17 b.), men uten at dette er referatsak i påfølgende møte. Vi har imidlertid ingen innvendinger mot at godkjente protokoller settes opp som referatsak i påfølgende møte.

Vi vil også her minne om at det formelt sett ikke er sekretariatet som setter opp sakslisten til møter i kontrollutvalg, men leder i kontrollutvalget, og utvalget selv på visse vilkår, jf. kommuneloven § 11-3.

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-4-tolking-av--11-4-i-den-nye-kommuneloven/id2685881/>

Vi forslår derfor at godkjenning av protokoll som siste sak i et møte tas vekk som en bør-anbefaling, og heller nevnes som en av flere alternativer til godkjenning av protokoll, slik dette er gjort i anbefaling nr. 17.

Kommentarer til punkt 2.4. Offentliggjøring og publisering av protokoll

Vi har ikke kommentarer til anbefalingene.

Kommentarer til punkt 2.5. Iverksetting av vedtak

Vi har ikke kommentarer til anbefalingene.

Med hilsen

Kate M. Larsen